

Τώρα που ολοκληρώθηκαν και οι εσωκομματικές διαδικασίες του ΠΑΣΟΚ, πιστεύω ότι εκτός των άλλων θεμάτων που απασχολούν τους συμπολίτες μας (όσους τουλάχιστον συνεχίζουν να αφιερώνουν κάποιο χρόνο στα κομματικά δρώμενα) θα έπρεπε να αρχίσει να συζητείται και στην βάση το θέμα της συνεργασίας ΠΑΣΟΚ-ΣΥΡΙΖΑ ή αλλιώς το θέμα της κεντροαριστεράς. Εκφράζοντας τις παρακάτω σκέψεις, επισημαίνω στους αναγνώστες σας ότι στόχος αυτού του κειμένου δεν είναι να πείσει για την ανάγκη ή την μορφή της συνεργασίας αλλά να βοηθήσει στην εισαγωγή του θέματος σε αυτά που απασχολούν τα τοπικά στελέχη των δύο κομμάτων.

Είναι απολύτως θεμιτό, και για τα δύο κόμματα, να επιθυμούν και να αγωνίζονται για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ενίσχυση του καθενός στην αποδοχή του κόσμου αλλά και στις κάλπες. Αυτό όμως δεν θα πρέπει να αποκλείει και το ενδεχόμενο, κάτω από κάποιες συνθήκες, να απαιτηθεί η συνεργασία των δύο πλευρών σε πανελλαδικό η/και τοπικό επίπεδο, σε βουλευτικές η νομαρχιακές εκλογές η και ακόμα σε κυβερνητικό επίπεδο. Αυτή τουλάχιστον διαφαίνεται να είναι και η επιθυμία της πλειοψηφίας των ψηφοφόρων σε περίπτωση που δεν υπάρχει κάποια αυτοδυναμία.

Αν όμως όλο το προηγούμενο διάστημα (πριν δηλαδή από την απόφαση για συνεργασία) και οι δύο πλευρές έχουν ασχοληθεί αποκλειστικά με αυτά που τους χωρίζουν και έχουν διαμορφώσει και ανάλογα την ψυχολογία των υποστηρικτών τους, θα είναι πολύ δύσκολο μια τέτοια κίνηση να βρει εγκάρδια ανταπόκριση από την βάση και να μην εξελιχθεί απλά σε μία συμφωνία κορυφής όπου και οι δύο θα αλληλουποβλέπονται και θα είναι σε κάθε στιγμή έτοιμοι να το διαλύσουν. Έχουμε που έχουμε έλλειψη κουλτούρας συνεργασιών, αν όμως η πρώτη συνεργασία αποτύχει πριν παράγει κάποιο έργο, τότε το πσωγύρισμα θα είναι σοβαρότερο.

Το πρώτο βήμα που πρέπει να γίνει είναι η παραδοχή ότι και τα δύο κόμματα, τουλάχιστον σε διακηρυκτικό επίπεδο, ανήκουν στη ευρύτερη Αριστερά. Αυτό είναι κοινό κεκτημένο σε όλη την Ευρώπη και θα πρέπει να δουλευτεί και στην χώρα μας. Θα πρέπει η πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ, που γνωρίζει πλέον καλά και από τα μέσα τα τεκταινόμενα στην Ευρώπη, να ξεπεράσει τους αφορισμούς περί "νεοφιλελεύθερης σοσιαλδημοκρατίας", κατανοώντας (όχι συμφωνώντας) την δυσκολία αναμόρφωσης ενός παγιωμένου συστήματος χωρίς την συνολική κατεδάφισή του, επιλογή την οποία προκρίνουν και οι ίδιοι, αν και με διαφορετικής έντασης προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις.

Από την άλλη πλευρά, το ΠΑΣΟΚ θα πρέπει να κατανοήσει και να δικαιολογήσει την, μέχρι και ενστικτώδη, επιφυλακτικότητα από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς οι μνήμες "άνισων" συνεργασιών αλλά και "μεταγραφών" στελεχών είναι ακόμα νωπές. Αν ο ένας "συνεταίρος" φοβάται ότι θα χάσει τα στελέχη του, είναι φυσικό ότι δεν μπορεί να υπάρξει συνεργασία. Αναρωτιέμαι αλήθεια μήπως θα ήταν περισσότερο χρήσιμοι για την "κοινή" υπόθεση κάποιοι και κάποιες που σήμερα είναι στο ΠΑΣΟΚ και προέρχονται από τον ΣΥΝ.

Αν το κύριο πρόβλημα για τον χώρο του ΠΑΣΟΚ είναι ο "κυβερνητισμός", η νοοτροπία δηλαδή συνεχούς αυτοδύναμης άσκησης εξουσίας, που συχνά έφθασε μέχρι την αλαζονεία αλλά και άλλα χειρότερα, το κύριο πρόβλημα για τον ΣΥΡΙΖΑ είναι ο "αντικυβερνητισμός". Η αοριστία δηλαδή στις θέσεις, η περίπου αποφυγή ανάληψης ευθυνών διακυβέρνησης και η συλλήβδην καχυποψία προς όσους ασκούν κάποια εξουσία. Αυτή βέβαια η καχυποψία είναι και δημιουργική, αλλά δεν πρέπει να είναι το μόνο συστατικό αντιμετώπισης της όποιας "εξουσίας".

Η κεντροαριστερή συνεργασία, σε όποιο επίπεδο και αν γίνει, θα επιλεγεί για να λύσει προβλήματα του λαού και όχι απλά για να γίνουν κάποιοι αξιωματούχοι. Πρέπει λοιπόν να έχει και την μεγαλύτερη δυνατή εκλογική αποδοχή. Αν περιμένουμε να γίνει εκλογική πλειοψηφία η "καθαρή" Αριστερά, ζήσε Μάη μου για τον λαό. Για να γίνει όμως αυτό, από την μία πλευρά δεν θα πρέπει το ΠΑΣΟΚ να απομακρυνθεί από τον λεγόμενο "μεσαίο" χώρο και από την άλλη δεν θα πρέπει ο ΣΥΡΙΖΑ να εγκαταλείψει τον παραδοσιακό Αριστερό χώρο στο ΚΚΕ. Ο ένας δηλαδή θα πρέπει να "έχει τον νου του" προς τα δεξιά της κεντροαριστεράς και ο άλλος προς τα αριστερά. Θα υπάρχει βέβαια και μεταξύ

τους κάποιος, μικρότερος η μεγαλύτερος, ανταγωνισμός, ανάλογα και με τα κοινωνικά προστάγματα και προτεραιότητες που συνεχώς μεταβάλλονται, αρκεί αυτό να μην είναι το κυρίαρχο.

Υπενθυμίζω εδώ τις σχετικές θέσεις δύο πολύ σημαντικών πολιτικών.

- “Η δική μου προτίμηση είναι για ένα σχηματισμό δημοκρατικών προοδευτικών δυνάμεων , μέσα στο οποίο και η Αριστερά θα διαδραματίσει το δικό της αποφασιστικό ρόλο. Δηλαδή η Αριστερά από μόνη της δεν αρκεί. Χρειάζονται ευρύτερες δυνάμεις που θα μπορούσαν να φτάσουν μέχρι τις παρυφές της συντηρητικής παράταξης. (Απ. Λάζαρης – Ελευθεροτυπία 19.12.88)
- «Η άποψη «καμία συνεργασία με τη νεοφιλελεύθερη σοσιαλδημοκρατία» μου φαντάζει καθαρή ανοησία. Πρέπει να συζητήσουμε με τη σοσιαλδημοκρατία σε συγκεκριμένους όρους και να αφήσουμε τις ταμπέλες που αναπαράγουν τους διχασμούς. Για μένα η σοσιαλδημοκρατία είναι ένα μεγάλο σοσιαλιστικό ρεύμα που δεν μπορεί να αγνοείται ή να περιφρονείται. Όσο για το νεοφιλελευθερισμό, δεν τον χαρίζω στην συντήρηση. Είναι ένα μεγάλο ρεύμα που προσέφερε πάρα πολλά και θέλω μαζί του διάλογο. Στόχος μας πρέπει να είναι να απογυμνώσουμε τον πυρήνα της αντίδρασης, για να τον κατανικήσουμε μπροστά μάλιστα στην εντεινόμενη επιθετικότητα των πιο ακραίων αντιδραστικών κύκλων» (Λενίδας Κύρκος - Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία 19/9/2004)

Εμείς από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ, πρέπει να δώσουμε την χρονική άνεση στην άλλη πλευρά να προσαρμοστεί στην ιδέα της ανάληψης της εξουσίας με τους όποιους ρεαλιστικούς συμβιβασμούς αυτό συνεπάγεται. Μην ξεχνάμε τι προβλήματα και αδυναμίες έχει δημιουργήσει η άσκηση της εξουσίας στον δικό μας χώρο. Θα πρέπει συνεχώς να τους βάζουμε το ερώτημα "τι θα κάνατε αν εσείς κυβερνούσατε". Πιστεύω ότι θα τους κάνει καλό. Χρειάζεται επίσης και κάποιος χρόνος μέχρι να ξεπεραστεί η "χαρά" και η "αίσθηση αυτοδυναμίας" της, όποιας τελικά καταγραφεί, εκλογικής μεγέθυνσης.

Αντίστοιχα από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ θα δεχόμουν με ευχαρίστηση την όποια δημιουργική και με στοιχεία κριτική τόσο για τις κυβερνητικές μας επιλογές, όσο και για την σημερινή μας σχετική "αδυναμία" είτε σε θέσεις είτε στην οργάνωση. Υπάρχει πάντα ο τρόπος του να κάνει κανείς κριτική που σκοπό έχει την βελτίωση και όχι τον αφανισμό του κρινόμενου.

Έχοντας ζήσει και τους δύο χώρους από μέσα (ήμουν γραμματέας Νομαρχιακής Αττικής του ΣΥΝ) πιστεύω ότι αυτά που μας ενώνουν είναι πολύ περισσότερα από αυτά που μας χωρίζουν. Και οι συμπολίτες μας δεν ενδιαφέρονται για το ποιο κόμμα έχει περισσότερο δίκιο, αλλά ποθούν να ζουν σε μία όλο και καλύτερη, ανθρωπινότερη, ασφαλέστερη και δικαιότερη κοινωνία μαζί με τους άλλους πολίτες του κόσμου (και σίγουρα σε πρώτη φάση της Ευρώπης που είναι κεντρική επιλογή και των δύο χώρων)

Θα ήταν πολύ πρόωρο να προτείνω στην νέα μας Νομαρχιακή να κινηθεί για μια συνάντηση για ελεύθερη συζήτηση των δύο νομαρχιακών επιτροπών;

Εκτός των άλλων θα προωθηθεί και το ζεπέραςμα των όποιων εσωστρεφειών.

Χάρης Μακρυγιώργος/20.5.2008